

Beste lezer,

een gelukkig nieuw jaar! Een jaar van vrijheid en rechtvaardigheid, van samen leven en open staan voor verschillen, van leven en laten leven. Zonder uitgebreide databanken, zonder zwarte lijsten, zonder onnodige opsluitingen, zonder inbreuken op de privacy... Of toch niet? Ook dit jaar waakt de Liga voor Mensenrechten over het reilen en zeilen van verbod en gebod, van mensen en hun rechten...

Veel leesplezier!

de Liga voor Mensenrechten

Recent op onze site

[Zwarte Lijsten]

Zwarte Lijsten ⁽¹⁾

De parlementsleden van de Raad van Europa (PACE) ⁽²⁾ hebben op 23 januari 2008 te Straatsburg de fundamentele kritieken van rapporteur Dick Marty inzake het gebruik van 'zwarte lijsten' onderschreven. PACE oordeelde dat er in hoofdzaak twee grote problemen zijn met het gebruik van dergelijke lijsten. Enerzijds zijn de procedures die worden gehanteerd door de VN Veiligheidsraad en de Europese Unie bij het evalueren van individuen en groepen die verdacht worden van banden met terrorisme volkomen arbitrair. Anderzijds zijn deze procedures in strijd met tal van fundamentele basisrechten en vrijheden.

Het gebruik van zogenaamde 'zwarte lijsten' neemt in onze samenleving hand over hand toe in allerlei sectoren (cf. lijsten m.b.t. wanbetalers op de huurmarkt, in de kredietsector, de verzekeringssector e.a.), maar het rapport van Dick Marty behandelt specifiek het gebruik van zwarte lijsten door de Verenigde Naties en de Europese Unie inzake terreurverdachten.

Net zoals rapporteur Dick Marty oordeelde PACE dat er in hoofdzaak twee grote problemen zijn met het gebruik van dergelijke lijsten. Enerzijds zijn de procedures die worden gehanteerd door de VN Veiligheidsraad en de Europese Unie bij het evalueren van individuen en groepen die verdacht worden van banden met terrorisme volkomen arbitrair. Anderzijds zijn deze procedures in strijd met tal van fundamentele basisrechten en vrijheden.

Zo zijn het de individuele regeringen die bepalen wie er op de zwarte lijsten moet komen, maar zij doen dit momenteel zonder het recht op een eerlijk proces te eerbiedigen. Zelfs de leden van het comité dat finaal beslist over de inhoud van de zwarte lijsten worden volgens Dick Marty niet op de hoogte gebracht van alle gronden voor het plaatsen van een individu of groep op de zwarte lijst.

Vaak worden deze individuen of groepen ook zelf niet verwittigd van het feit dat er een procedure loopt om hen op de zwarte lijst te zetten. Zij worden dan ook niet gehoord en in sommige gevallen zelfs niet op de hoogte gebracht van de uiteindelijke beslissing. Zo gebeurt het dan ook dat sommige mensen totaal onwetend zijn inzake de verdenking die tegen hen loopt totdat zij een grens willen oversteken of hun bankrekening wensen te gebruiken. Bovendien is er geen enkele bepaling voorzien die een onafhankelijke beoordeling van de beslissing tot het toevoegen van iemand aan de zwarte lijst mogelijk maakt. Het recht om je te kunnen verdedigen en het vermoeden van onschuld zijn nochtans fundamentele rechten. Bovendien zou de uitoefening ervan ook de kwaliteit van de lijst ten goede komen.

Desondanks zijn de gevolgen van een dergelijke maatregel zwaar. Zo kan men je vermogen bevriezen en kan men je een reisverbod opleggen enkel en alleen omdat je naam op een zwarte lijst is komen te staan. Men moet echter steeds in het achterhoofd houden dat het hier gaat om lijsten van ‘verdachten’, niet van ‘veroordeelden’.

Rapporteur Dick Marty pleit er dan ook voor om individuen of groepen die gescreeend worden en die men op de zwarte lijst wil zetten hiervan op de hoogte te brengen opdat zij zich zouden kunnen verdedigen. Anderzijds pleit hij ervoor om individuen of groepen die op de zwarte lijst staan, maar waartegen na een strafrechtelijk onderzoek geen enkel bezwarend materiaal is gevonden te compenseren voor de geleden schade. Op dit moment is het zelfs vaak niet eens mogelijk om een rectificatie aan te vragen en je naam te laten schrappen van de lijst. Individuele en groepen blijven soms jaren op dergelijke lijsten staan zonder te weten waarom en dit beïnvloedt hun leven in grote mate.

Momenteel staan er volgens het rapport zo’n 370 mensen en 130 groeperingen of organisaties vermeld op de zwarte lijst van de Verenigde Naties en zo’n 60 mensen of groeperingen op de zwarte lijst van de Europese Unie.

De Raad van Europa concludeerde op basis van dit rapport dat “dergelijke procedure onwaardig is voor internationale instellingen zoals de VN en de EU”. De parlementsleden van deze Raad benadrukken dan ook dit systeem van zwarte lijsten herzien moet worden “om de geloofwaardigheid van de internationale strijd tegen terreur te vrijwaren”. Bovendien schenden lidstaten die verzocht worden de handhaving van dergelijke sancties te verzekeren hun verplichtingen onder het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

(1) Naar: X, ‘PACE demands review of UN and EU blacklisting procedures for terrorist suspects, which ‘violate human rights’, 23-01-2008, <http://assembly.coe.int/ASP/Press/StopPressView.asp?ID=1999>.

(2) PACE (The Parliamentary Assembly of the Council of Europe) is het wetgevende parlement van de Raad van Europa. De Raad van Europa is in 1949 opgericht om mensenrechten te beschermen en democratische beginselen te promoten. Dit orgaan is géén onderdeel van de Europese Unie en moet niet verward worden met de Raad van de Europese Unie of de Europese Raad. De Raad van Europa bestaat uit 47 landen.

De Belgische Staat veroordeeld voor de opsluiting van minderjarige vreemdelingen

De opinierechtbank heeft zaterdag de Belgische Staat bevolen om onmiddellijk een einde te stellen aan de opsluiting van alle minderjarige vreemdelingen in gesloten centra, om het huidige opsluitingregime van minderjarige vreemdelingen te vervangen door een alternatief regime conform de internationale regels waarbij geen beroep wordt gedaan op de opsluiting en heeft de Belgische Staat uitgenodigd een bemiddelingsprocedure te organiseren om de slachtoffers van de gesloten centra het herstel te bekomen van de door hen opgelopen schade.

Gedurende twee dagen, op 17 en 18 januari 2008, heeft de opinierechtbank een dertigtal getuigen gehoord, waarvan deskundigen, kinderen en families die slachtoffer zijn geweest van opsluiting, bezoekers in gesloten centra, kamerleden, enz. Daarna heeft de rechtbank het requisitoir van vijf aanklagers gehoord, samengesteld uit drie advocaten en uit twee jongeren.

De dubbele jury was samengesteld uit zeven volwassenen en twaalf jongeren tussen 12 en 17 jaar. De rechtbank werd door Jaap Doek, vroegere voorzitter van het Comité van de rechten van het kind van de Verenigde Naties voorgezeten.

De vonnissen werden op 19 januari 2008 uitgesproken voor een volle zaal die beide beslissingen met een intensief applaus heeft ontvangen.

Het vonnis van de jury van volwassenen werd eerst uitgesproken. Deze genuanceerde, toch zware beslissing, behandelt alle aspecten van de opsluiting van kinderen in gesloten centra voor vreemdelingen. De jury is van mening dat deze opsluiting ten minste gelijkgesteld kan worden als een opsluiting in een gevangenis en dat de opsluiting in een gesloten centrum zowel het internationaal verdrag betreffende de rechten van het kind als de regels van de Verenigde Naties voor de bescherming van de vrijheidsberoving van minderjarigen schendt.

De rechtbank herinnert eraan dat het Europese Hof van de rechten van de mens, in oktober 2006, België heeft veroordeeld voor de opsluiting van een Kongolees meisje van vijf jaar in een centrum dat oorspronkelijk voor de volwassenen werd ontworpen. Maar de opsluitingsvoorwaarden werden nooit veranderd.

Het vonnis van de jury van de jongeren werd in de vorm van een dringend boodschap uitgesproken en vraagt het einde van de opsluiting van kinderen in gesloten centra:

"Er is haast bij. Onschuldige kinderen worden opgesloten in gevangenissen. Zelfs als het gouden gevangenissen zijn, het blijven gevangenissen."

"Er is haast bij om een ander systeem uit te werken. We eisen dat de opsluiting van kinderen in gesloten centra gestopt wordt."

De jongeren zijn van mening dat men niet stil kan blijven tegenover deze situatie en dat het dringend is om aan een ander systeem te denken; hij verklaart dat alternatieven bestaan.

Beide jury's hebben hun teleurstelling uitgedrukt dat de regering net verschenen is en dat hij niet de mogelijkheid heeft gehad om zijn argumenten te horen.

De minister van het Binnenlandse Zaken, Patrick Dewael, had geweigerd te verschijnen en had het gerechtvaardigd door het feit dat de opinierechtbank geen wettelijke grondslag had en dat hij geenszins onpartijdig en onafhankelijk was.

De organisatoren van de Opinierechtbank zijn van mening dat deze actie een buitengewoon succes heeft gehad :

- zij heeft de problematiek van de opsluiting van kinderen in de gesloten centra opnieuw in de actualiteit geplaatst.
- zij draagt bij in de bewustmaking van de publieke opinie over deze schreeuwende problematiek;
- zij herinnert op stevige en onbetwistbare wijze dat België steeds schuldig is van onmenselijke en vernederende behandelingen ten aanzien van kinderen;
- zij maakt een concrete uit van het principe van deelneming van de kinderen, zoals voorzien in het IVRK;
- zij heeft het woord gegeven aan de kinderen en de families die in gesloten centra hebben verbleven, zij die nooit de mogelijkheid hebben om zich openbaar uit te spreken over hegeen zijn ondergaan hebben;
- zij heeft de gelegenheid geboden aan talrijke personen aanwezig in het publiek, die nooit de mogelijkheid hebben gehad om de kinderen en families te horen, om hun getuigenissen te luisteren;

"De getuigenissen zowel van de deskundigen als van de slachtoffers waren hartverscheurend en zeer aangrijpend. Ik werd verrast door de manier waarop de rechters, zowel volwassenen als kinderen, hebben gewerkt. Het was zeer serieus. Ik verwachtte eveneens militante reacties van het publiek, maar hij is zeer oplettend gebleven", aldus Jacques Fierens, advocaat, professor aan de universiteiten van Luik en Namen en co-organisator van de opinierechtbank.

Voor elke aanvullende informatie: www.dei-belgique.be/indexnl.php

Voorstelling van de Opinierechtbank, akte van beschuldiging, persmap, lijst van de rechters en hun biografie, jury van kinderen...

Varia

[Souhayr Belhassen ontvangt eredoctoraat van de UCL]

Souhayr Belhassen ontvangt eredoctoraat van de UCL

Op vrijdag 1 februari zal Souhayr Belhassen, voorzitter van de internationale federatie van

mensenrechtenliga's (FIDH), een eredoctoraat in ontvangst nemen van de UCL. De FIDH is de koepelorganisatie van mensenrechtenliga's, waar ook de Liga voor Mensenrechten lid van is. Mevrouw Belhassen is journaliste en schrijfster. Ze wordt door de UCL gelauwerd omdat ze een stem geeft aan de stemlozen. Ze doet dit reeds jarenlang doorheen haar strijd voor mensenrechten in Tunesië en sinds 2007 ook wereldwijd aan het hoofd van de FIDH.

De Liga voor Mensenrechten feliciteert mevrouw Belhassen met deze bekroning van haar engagement!

Meer informatie over de plechtigheid kan u terugvinden via volgende links:

<http://www.uclouvain.be/fetedeluniversite.html>

<http://www.uclouvain.be/122861.html>

Meer informatie over de FIDH vindt u terug op de volgende website:

<http://www.fidh.org>

Agenda

In deze agenda worden zowel activiteiten en aankondigingen van de Liga voor Mensenrechten als van bevriende organisaties opgenomen.

Wil je activiteiten laten opnemen in onze agenda? [Laat het ons weten!](#)

COLLOQUIUM 2008

60 jaar Bedrijfsorganisatiewet: Naar een effectievere bescherming van personeelsafgevaardigden?

In 1948 kende de Bedrijfsorganisatiewet een wettelijk statuut toe aan de ondernemingsraden. Enkele jaren later was het de beurt aan de (huidige) comités voor preventie en bescherming op het werk. Deze wetgeving voorzag ook in een bescherming voor de personeelsafgevaardigden die deel uitmaken van deze organen. Momenteel is deze bescherming opgenomen in de Wet van 19 maart 1991. De 60ste verjaardag van de Bedrijfsorganisatiewet is een goede aanleiding voor een stand van zaken en een kritische analyse.

Personeelsafgevaardigden vervullen een essentiële rol in de Belgische sociale verhoudingen. Daarom genieten zij een bijzondere wettelijke bescherming tegen ontslag en ondermijning van hun mandaat. Toch zien we dat de bescherming naar aanleiding van een herstructurering of een collectieve actie geregeld tekortschiet. Naar Belgisch recht kunnen werkgevers beschermde werknemers immers ontslaan zonder de wettelijke procedure te volgen. Zelfs wanneer een rechter personeelsafgevaardigden in het gelijk stelt, kiezen werkgevers al te vaak voor de uitbetaling van een schadevergoeding en niet voor de reïntegratie (heropname in de onderneming). Beschermde werknemers kunnen ook het mikpunt zijn van discriminatie of “union busting”.

De studiedag focust op de juridische bescherming van personeelsafgevaardigden. Welke knelpunten in de bestaande wetgeving verhinderen een effectievere bescherming?
Welke internationale normen kunnen een voorbeeld zijn?
Welke pistes bestaan er voor verbetering?

De problematiek wordt in een internationale context geplaatst met advocaten en personeelsafgevaardigden uit Frankrijk en Duitsland, waar wel een recht op reïntegratie bestaat. Naast de juridische benadering komt ook de sociologische en syndicale invalshoek aan bod. De studiedag wordt afgesloten met een rondetafelgesprek.

Bijhorende documenten

[Folder 2008](#)

[Dépliant 2008](#)

[PROGRAMMA](#)

[Meer ...](#)

Lezingencyclus

60 jaar Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (1948-2008)

11 lezingen tussen 11 februari en 5 mei 2008
op maandagen van 19 tot 20.30 uur

De aanname van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties betekende een doorbraak voor de internationale bescherming van mensenrechten. De Universele Verklaring is in vele opzichten een visionair document, waarin gelijk belang wordt gehecht aan burgerlijke, culturele, economische, politieke en sociale rechten. Tevens maakt de tekst een opening naar de verantwoordelijkheid voor verwezenlijking van mensenrechten van niet enkel Staten, maar van een veelheid van actoren. Als vandaag gewezen wordt op de noodzaak om het volkenrecht te humaniseren, d.i. mensenrechten te hanteren als toetssteen voor alle internationale regelgeving, wordt de Universele Verklaring nog steeds als criterium gehanteerd. Uiteraard vond er sinds 1948 op vele niveaus een belangrijke normatieve ontwikkeling plaats. In de lezingenreeks zal bijgevolg ook aan actuele problemen (met name in België) aandacht worden besteed. Voor elke sessie geldt een artikel van de Universele Verklaring als uitgangspunt voor de bespreking van actuele bezorgdheden.

De lessenreeks wordt in hoofdzaak verzorgd door aan de faculteit rechten van de UA verbonden docenten, uit zeer verscheiden vakgebieden: van het sociale recht tot de rechtsfilosofie, van het strafrecht over het vreemdelingenrecht tot de rechtsantropologie, enz..

Programma

11/2 Prof. Koen De Feyter en Prof. Fernand Tanghe

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens: een algemene inleiding

18/2 Prof. Eva Brems (Amnesty International en Universiteit Gent) en Matthias Storme

De preambule - Grondslagen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

25/2 Prof. Marc Bossuyt

Artikel 2: Verbod van discriminatie

Algemene beginselen

3/3 Dr. Stefan Sottiaux

Artikel 2: Verbod van discriminatie

Actualiteit

10/3 Dhr. Steven Dewulf

Artikel 5: Verbod van foltering

Folterverbod en terrorismebestrijding

17/3 Prof. Dirk Vanheule

Artikelen 13 en 14 Vrijheid van beweging en recht op asiel

De uitzetting van minderjarige asielzoekers

7/4 Mevr. Joke Kusters

Artikel 16 Recht te huwen

De positie van de vrouw in de joodse gemeenschap in Antwerpen

14/4 Prof. Daniël Cuypers

Artikel 25: Recht op een behoorlijke levensstandaard

Universaliteit, territorialiteit en individualisering van de menselijke waardigheid in het sociaal recht

21/4 Prof. Bart De Smet

Artikel 25,2: Rechten van kinderen

Bescherming van kinderen tegen geweld

28/4 Dr. Gunter Maes

Artikel 26: Recht op onderwijs

5/5 Prof. Wouter Vandenhoele en mevr. Eva Berghmans (Amnesty International)

Actuele ontwikkelingen, met bijzondere aandacht voor economische en sociale rechten

** sprekers behoren tot de Faculteit Rechten van de Universiteit Antwerpen tenzij anders vermeld*

Praktisch

Wanneer : De lezingenreeks vindt plaats in de periode februari - mei, telkens op maandagavond, van 19.00 - 20.30u.

Waar : De lezingenreeks vindt plaats op de stadscampus van de Universiteit Antwerpen, gebouw R (Rodestraat 14, B-2000 Antwerpen), in lokaal 004.

Organisatie : De lezingenreeks wordt georganiseerd door de Faculteit Rechten van de Universiteit Antwerpen, in samenwerking met Amnesty International Vlaanderen. De coördinatie is in handen van Koen De Feyter en Wouter Vandenhoele, die respectievelijk internationaal recht en mensenrechten doceren.

Voor wie? : De lezingenreeks is toegankelijk voor alle belangstellenden.

Inschrijven : Inschrijven kan voor individuele sessies, of voor de hele reeks. De inschrijving wordt pas definitief na ontvangst van het inschrijvingsgeld.

De inschrijvingsprijs voor de hele reeks bedraagt **150 € (30 € voor leden van niet-gouvernementele organisaties). Een individuele sessie kost 25 € (5 € voor leden van niet-gouvernementele organisaties).**

In de inschrijvingsprijs van 150 € is het verzamelwerk inbegrepen (uitgeverij Intersentia, verschijning voorzien in december 2008). Studenten kunnen gratis inschrijven. Het inschrijvingsgeld moet gestort worden op rekeningnummer **735-0184922-28** van de Universiteit Antwerpen, met vermelding van het activiteitennummer SC200742 en de naam van de deelnemer. **Betalen kan enkel via overschrijving. De uiterste datum voor inschrijvingen is 1 februari 2008.**

Erkenning : Erkend door de OVB in het kader van de beroepsopleiding voor advocaten voor 11 juridische punten. F.O.D. Justitie neemt de inschrijvingskosten voor magistraten ten laste.

Meer informatie : Voor precieze informatie betreffende de inschrijvingsmodaliteiten kan u terecht op het secretariaat van de Faculteit Rechten, bij mevrouw Lucia Cuynen: lucia.cuynen@ua.ac.be, tel. 03 275 54 47.

klik [hier](#) voor de folder met inschrijvingskaart